

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5308/2019
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Арифи Насер, адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарство правде, Високи савет судства, кога заступа Државно правобранилаштво-Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2980/2018 од 25.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2980/2018 од 25.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П 736/17 од 11.01.2018. године ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име материјалне штете због незаконитог задржавања теретног возила са приколицом исплати на име изгубљене вредности теретног возила марке „...“, рег. ознака ...-..., са прикључним возилом марке „...“ ... рег. ознака ...-... ..., због задржавања у времену од 14.07.2009. године до 24.10.2012. године износ од 1.153.953,70 динара са законском затезном каматом, у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 23.06.2015. године па до коначне исплате и на име изгубљене добити због необављања делатности превоза робе у друмском саобраћају за период од 14.07.2009. године до 27.05.2010. године појединачно опредељене месечне износе са законском затезном каматом од дана доспелости па до исплате, ближе наведене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за већи износ од досуђеног а до траженог износа од 935.520,14 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2016. године па до коначне исплате на име изгубљене добити због необављања делатности превоза робе у друмском саобраћају, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио накнаду штете на име измакле добити за девизни новац од 10.000 евра који је остављен у буџету суда као јемство за период од 14.10.2009. године до 05.09.2012. године у износу од 36.625,74 динара са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим

односима почев од 05.11.2015. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 385.980,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2980/2018 од 25.12.2018. године ставом првим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Бујановцу П 736/17 од 11.01.2018. године у ставу првом и четвртм изреке, па је одбијен као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име материјалне штете због незаконитог задржавања теретног возила са приколицом исплати и то: на име изгубљене вредности теретног возила марке „...“, рег. ознака ... -...-, са прикључним возилом марке „...“ ..., ... рег. ознака ...-... ..., због задржавања у времену од 14.07.2009. године до 24.10.2012. године износ од 1.153.953,70 динара са законском затезном каматом, у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 23.06.2015. године па до коначне исплате и на име изгубљене добити због необављене делатности превоза робе у друмском саобраћају за период од 14.07.2009. године до 27.05.2010. године у појединачно опредељеним месечним износима са законском затезном каматом од дана доспелости па до исплате, ближе наведене овим ставом изреке. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 99.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом нису погрешно примењене одредбе Закона о парничном поступку, па нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужиоца је вођен кривични поступак по захтеву Окружног јавног тужилаштва у Врању КТ број 148/09, након чега је од стране истражног судије Окружног суда у Врању Ки број 89/09 од 16.07.2009. године донето решење о спровођењу истраге против тужиоца због извршења кривичног дела-удруживање ради противуставне делатности из члана 319. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 312. КЗ. Истим решењем тужиоцу је одређен притвор, у коме је провео у периоду од 14.07.2009. године до 14.10.2009. године, када је пуштен уз јемство од 10.000 евра. Против тужиоца је поднет оптужни предлог од стране ОЈТ-а Врање. Решењем Вишег суда у Врању К број 134/10 од 05.07.2012. године кривични поступак против тужиоца је обустављен, услед одустанка ВЈТ-а, а које решење је постало правноснажно дана

17.07.2012. године. Тужилац је био власник моторног возила марке „...“ и прикључног возила марке „...“ ..., а која возила су тужиоцу привремено одузета приликом одређивања притвора - дана 14.07.2009. године и враћена након доношења решења Вишег суда у Врању Кв број 224/12 од 04.09.2012. године, дана 24.10.2012. године. Тужилац је обављао регистровану делатност аутопревозника.

Првостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања закључио да је у конкретном случају тужена одговорна за материјалну штету у виду изгубљене вредности возила, као и штету коју је тужилац претрпео због немогућности да обавља своју делатност услед одузимања возила, од дана одузимања возила до дана када му је исто враћено, па је обавезао тужену да тужиоцу накнади штету, сходно одредби члана 172. Закона о облигационим односима.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је нашао да је на потпуно правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право, те је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете због изгубљене вредности возила, као и изгубљене добити због необављања делатности, а из разлога што је, по оцени суда, у конкретном случају тужена у свему поступала са одредбама члана 82. став 6. и члана 86. ЗКП и да у раду органа тужене није било неправилности, јер су поступци полицијских службеника, у случају постојања основане сумње да је извршено кривично дело које је овде тужиоцу стављено на терет, предузети у свему према правилима процедуре, па како је поступак од стране надлежних органа спроведен у складу са Законом, такво поступање у конкретном случају не представља основ за накнаду штете коју тужилац потражује.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбни захтев тужиоца.

Одредбом члана 172. став 1. ЗОО, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Међутим, за одговорност правног лица по овом основу потребно је да је штета настала због незаконитог или неправилног рада његових органа. Незаконит рад се манифестује као поступање противно закону, другом пропису или општем акту или пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени, или као радња противна обичајима или правилима норме, док се као неправилан рад сматра предузимање оних радњи које нису у складу са општим нормама о вршењу службе, односно делатности, а којима је грађанима, односно правним лицима причињена штета.

Изјављеном ревизијом, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, одузимање возила које је тужиоцу служило за обављање делатности аутопревозника, због постојања основане сумње да је тужилац учинио кривично дело, није довољан разлог за утврђење одговорности тужене. Поступак који је покретнут и окончан обустављањем кривичног поступка против тужиоца због одустанка Вишег јавног

тужилаштва од гоњења, супротно наводима ревизије, не представља доказ незаконитог рада органа тужене, те нису испуњени услови за накнаду штете по општим правилима прописаним одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Вођење кривичног поступка само по себи не представља неправилан и незаконит рад органа тужене, јер се ради о употреби легалне процедуре против могућих учинилаца кривичних дела, који су током поступка заштићени претпоставком невиности. Чак и када се кривични поступак, као у конкретном случају, заврши доношењем решења о обустављању кривичног поступка, нема законских услова за накнаду штете, осим у случају да се докажу конкретни пропусти органа тужене, односно противправно поступање, што тужилац у овој парници није доказао.

Дакле, у конкретном случају не постоји одговорност тужене за настану штету тужиоцу, јер не постоји узрочно-последична веза између поступања органа тужене и штете коју је тужилац претрпео предвиђене одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Остали наводи ревизије нису таквог значаја да могу довести до другачије одлуке суда.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета применом одредби члана 153. Закона о парничном поступку.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић